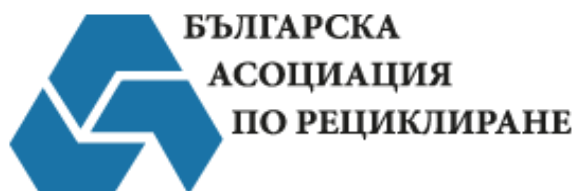

МЕДИА МОНИТОРИНГ

12 ОКТОМВРИ 2021 г.

Член на:

Източник: МОСВ

Заглавие: „Зелена олимпиада“ 2021 стартира с подкрепата на МОСВ

Линк: <https://www.moew.government.bg/bg/zelena-olimpiada-2021-startira-s-podkrepatata-na-mosv/>

Текст: Днес стартира „Зелена олимпиада“, след като по решение на министъра на околната среда и водите Асен Личев МОСВ възобнови подкрепата си за провеждането ѝ. Тя се организира от 2012 г. и е утвърдена като най-мощното образователно събитие с екологичен характер.

Организаторите от „Академика БГ“ предвиждат инициативата да се проведе изцяло онлайн, което дава възможност за участие на деца и младежи от всички населени места в страната, както и на българчета, живеещи в чужбина.

В специално създадената онлайн платформа www.zelenaolimpiada.com участниците могат да се регистрират и да проверят своите знания за природата и нейното опазване, като отговарят на въпроси, съобразени с възрастовите групи.

Последният въпрос е отворен – необходимо е да се напише кратко есе по зададена тема.

От трите възрастови групи – начален, среден и горен курс, се излъчва по един победител и се присъждат три атрактивни за учениците награди. Победителите ще бъдат обявени на 12 декември на сайта на олимпиадата.

Всяка година в „Зелената олимпиада“ се включват по около 5000 деца и младежи от 1-ви до 12-и клас. Със своя състезателен характер инициативата стимулира учениците да научат повече за опазването на околната среда и допринася за изграждане на екологична култура.

Източник: БНТ

Заглавие: Немският вариант на сливи за смет: Как боклукът става суровина, от която всички печелят

Линк: <https://bnr.bg/varna/post/101538772/film-prezentira-novata-sistema-za-sabirane-na-otpadaci-vav-varna>

Текст: Отпадъците у нас все още не се оползотворяват достатъчно и се създава риск за природата и човешкото здраве. Това е изводът в доклада на Сметната палата, който прави преглед на управлението на отпадъците в цялата страна. Освен, че изоставаме драстично от европейските цели за намаляване на депонирането на битовите отпадъци, тази седмица жителите на столичния квартал Кремиковци протестираха срещу искането на Столичната община да увеличи капацитета на сметището в Долни Богров, което отдавна трябваше да е затворено.

И за да се разбере какво в нашата система за управление на отпадъците куца, екипът на БНТ отиде до една малка община в Германия.

Добре дошли в Льорах. Община на ръба на три държави - Германия, Франция и Швейцария. Известна с мекия си климат, живописните гледки и... разделното събиране на над 20 вида отпадъци. Районът е дом на 230 000 души.

Казвам се Йозеф Ороз, живея в Германия, на 58 години съм и работя тук от две години.

Йозеф е унгарец, обиколил е половин Европа докато намери препитанието си – боклука на Льорах.

Това е място за събиране на всичко, което може да се рециклира. Тук хората носят нещата, които изхвърлят от домовете си без да плащат за това, че ги оставят при нас. Ние имаме само годишна такса, която всеки жител на Льорах плаща, за да имат достъп до това място. А моята работа тук е да сепарирам отпадъка, който хората носят на площадката - картонът, хартията, металът, електроника, обемните отпадъци които са смесени.

В Льорах, работата на Йозеф е изключително важна. Защото ако не са той и неговите колеги, на всички жители на общината ще се налага да плащат прескъпо за боклука, който изхвърлят.

БНТ: Как се определя таксата смет за граждани и фирми, регистрирани на територията на общината?

Таксата е комбинация от два компонента. От една страна имаме годишна такса, която зависи от големината на домакинството или големината и дейността на съответната компания. Това е фиксирана такса, която ние определяме всяка година. Вторият компонент е такса, която се плаща само за общия отпадък, тоест този, който не се събира разделно. Този компонент зависи от това какво количество неразделно събран боклук изхвърля всяко домакинство или компания, обяснява Силке Биенрот, мениджър на общинската компания за управление на отпадъците.

За площадката, на която Йозеф работи, таксата за цял блок е 54 евро на година. За неразделно изхвърлените отпадъци в общите съдове за смет обаче разходите на едно домакинство могат да достигнат 900 евро годишно в зависимост от количеството смесен боклук, което изхвърлят.

Събирането на боклука от общите съдове за смет се финансира от таксата за реално изхвърлен отпадък и зависи от това колко често съответното домакинство ще заяви желание контейнерът им да бъде обслужен. Така имаме домакинства, чиито съдове се обслужват на всеки две седмици, но и такива, които викат камиона 6 пъти в годината, допълва Силке Биенрот, мениджър на общинската компания за управление на отпадъците.

А ключът към ефективността на тази система е точното изчисляване на общия боклук, който всяко семейство изхвърля. Методология, която никой в България не иска да въведе и законните срокове непрекъснато се отлагат.

Големите контейнери за общи отпадъци се отварят с карта с чип от всеки жител на квартала, който е регистриран в общинската система за управление на отпадъците. Можете да използвате тази чип-карта, за да активирате ключалката на шлюза и да изхвърлите вашия отпадък от дома в 10-литровия плик, който е предназначен за него. Всяко семейство има карта с чип и така се изхвърля боклукът. Регистрирайки се с картата, автоматично се записва колко често се хвърля боклукът и след това чрез тази система става таксуването, обяснява Ралф Моринг, собственик на част от сградите в Льорах.

А тези контейнери имат и още един плюс - боклукът вече не се разпилява и вятърът не отвява найлоновите торбички навсякъде.

Иначе чипът идва с регистрацията, която всеки е длъжен да си направи, ставайки жител на Льорах. И не им трябва статистиката от националното преброяване, която с излизането си вече е остаряла.

Повечето хора на практика идват сами при нас в момента, в който се регистрират като жители на областта. Ако не дойдат сами, ние получаваме информация от службата по регистрация и проверяваме дали съответният човек се е регистрирал и при нас. Ако не е, той получава писмо с покана да се регистрира и при нас. Ако и тогава не го направи, си има законови процедури,

които могат да го задължат, казва Силке Биенрот, мениджър на общинската компания за управление на отпадъците.

И така хем общината е сигурна, че ще таксува според изискванията всеки производител на боклук, хем гражданите са сигурни, че плащат толкова, колкото изхвърлят. Силен стимул да изхвърлят разделно. Още повече, че от отпадъците, които отиват до площадката на Йозеф, всички печелят:

Например работниците, които се грижат за оползотворяването на метала, обикалят с едни магнити, за да проверят кой отпадък съдържа метал, след това той се пресова и отива към Дортмунд и отново се превръща в суровина за метални изделия. Текстилните отпадъци също отиват при друга фирма, която ги изнася за Африка, Полша, те си имат друг бизнес. Стъклото също се рециклира и след това от него отново се произвеждат стъклени изделия. От изхвърлените дървени мебели пък правим пелети, които след това се използват за отопление.

А част от разделно събрания отпадък заминава директно за инсталации в Швейцария, където се изгаря и се връща обратно под формата на енергия. За жителите на Льорах общината е договорила по-ниски цени, още една по-малка сметка за тях.

Обемните отпадъци отиват в Швейцария, защото там има огромни инсталации за изгарянето на такъв тип отпадък. Ние имаме специално споразумение между общини във Франция, Швейцария и Германия, казва Йозеф.

Така на практика изглежда кръговата икономика, за която у нас само говорим, но никой не е виждал. В Германия обаче, тя работи повече от две десетилетия.

Началото на разделното събиране в Германия е поставено с един акт от 1986 г. По това време в нашия район вече се събираха разделно металът и хартията. Но общинският мениджмънт при събирането на отпадъците започна през 1990 г. тук. Започнахме със създаването на центровете за рециклируеми материали, където да събираме различните фракции отпадъци, казва Силке Биенрот.

БНТ: Какви трудности срещнахте в този преходен период?

Някои граждани не харесваха идеята да имат няколко различни кофи за боклук, където да събират различните видове отпадъци. По-късно се оказа, че разделното събиране на боклука струва скъпо. Затова се наложи таксите за смет с годините да се увеличават, което естествено не срещна одобрение, допълва Силке Биенрот.

И за да се намалят растящите разходи, общината се наложило по-активно да търгува с разделно събрания боклук. Но първо трябвало да убеди жителите си, че именно техните действия са в основата на тази система:

На първо място е необходимо изграждането на добра и удобна система за разделно събиране. Трябва и интензивна работа по комуникиране на проблема, да се говори много с хората защо е важно и как на практика да стане разделното събиране. Много помага и неразделно събраният отпадък да се таксува с отделна такса. Така хората имат реален интерес да събират разделно, защото това им спестява пари, обяснява Силке Биенрот.

Така се стига и до въвеждането на такса смет на базата на реално изхвърлен смесен отпадък, която работи и до днес. Благодарение на нея хем хората са стимулирани да разделят отпадъците си, хем общината има реални условия да търгува с боклука. Защото той е разделен още при източника.

БНТ: Колко години отне да се внедри сегашната система за събиране на отпадъци?

30 години и продължава. При нас постоянно се променят законовите изисквания за разделно събиране на отпадъците и на практика това е една история без край. Налага се постоянно да подобряваме и развиваме нашата система за управление на отпадъците, казва Силке Биенрот.

В тази ситуация от общините, работещи в условията на реална кръгова икономика, се налага да са гъвкави постоянно:

Например преди известно време изпаднахме в следната ситуация. Години наред хартията беше фракция, от която печелехме много добре. Но преди няколко години стана така, че тя изведнъж спря да ни носи каквито и да е приходи. Само защото някои страни казаха "Ние не искаме повече боклук от Германия". И така вече изградената и работеща глобална система за търговия с хартия спря да работи. Това се отрази и на нас, защото вече не можехме да печелим пари от разделно събраната хартия. В момента обаче цената на хартията отново е добра, но е много трудно да предвидим тези процеси, те се случват извън нас.

Кръговата икономика превърнала Льорах в дом за унгареца Йозеф. Тя може да изхрани и много от неговите братя. Защото на ръба на три държави, местните са открили формулата на успеха. Активна администрация, мотивирани граждани, а по средата - простичкият принцип "Плащаш толкова, колкото мърсиш". А ние наготово да го взимаме.

Източник: БНР

Заглавие: Борбата с промените в климата започва от всеки отделен човек

Линк: <https://bnr.bg/horizont/post/101538981/borbata-s-promenite-v-klimata-zapochva-ot-vseki-otdelen-chovek>

Текст: С отшумяващата пандемия от ковид-19, поне в западния свят, на дневен ред отново излезе кризата с климата. Всички погледи са вперени в световните лидери и сериозните ангажименти, които се очаква да поемат за ограничаване на глобалното затопляне на предстоящата конференция за климата в Глазгоу през ноември.

Когато кажем климатични промени, първото което ни идва на ум е коли, самолети, изкопаеми горива. И, да, лидерите могат да затворят мини, да забранят употребата на вредни вещества, да ограничат потреблението на пластмаса. Но колко всъщност зависи от тях и техните решения? Усилията им ще

са напълно безмислени, ако и хората не изиграят своята роля, защото промяната започва от всеки отделен човек, от всеки един от нас.

Какво например правим с хранителните отпадъци? Храната е важна, както за оцеляването и растежа ни, така и за социализацията. Но в света ежедневно се изхвърлят 20 милиона филии хляб, което е равно на вредните газове от 140 хиляди автомобила за година! Изхвърлените домати пък са колкото емисиите на 51 хиляди коли, 65 милиарда литра вода отиват за отглеждането на картофите, които британските семейства разхищават всяка година. Въобще, ако световните хранителни отпадъци бяха държава, тя щеше да е третият по големина замърсител след Китай и Съединените щати.

"Дали са хранителни отпадъци, опаковки, замърсен въздух, ние сме изправени пред фундаментална екологична криза. И е отговорност на всеки да се включи в промяната и обръщането на процеса."

Убедена е Ребека от австралийска благотворителна организация, която освен че работи с големите хранителни вериги, за да раздава на нуждаещите се излишната им, непродадена храна, е започнала да бере и плодове в местно гробище, така че да не се разхищават, а да стигнат до хора, които няма как да си ги позволят.

"При нас хората идват и знаят, че никой няма да ги съди. Достигаме до около сто души на ден, които се нуждаят от храна. Работим също с организации, които ни носят храна."

Ако хората във Великобритания спрат да изхвърлят храна само за ден, това ще има същият ефект върху намаляване на вредните емисии като засаждането на половин милион дървета.

Тези колосално стряскащи цифри трябва да ни накарат да се замислим следващия път, когато понечим да хвърлим останалата ни вечеря. Дали не можем да я превърнем в нещо вкусно за обяд на другия ден? Да замразяваме храна, така че да издържа по-дълго и да държим бързо развалящите се плодове и зеленчуци в хладилника.

Британски учени вече имат изключително находчиво решение за хранителните отпадъци - те ще се превръщат в биометан, с който ще се задвижват нискобюджетни влакове.

"Биометанът е възобновяем газ, получен от органични отпадъци. Великобритания вече има няколко завода, оборудвани с резервоари за ферментация. Резервоарите се пълнят с отпадни води, гниещи хранителни отпадъци и друг органичен боклук. Така получената силна смес се поглъща от бактерии, които на свой ред създават газ метан."

Метанът ще изгаря в специални камери, които ще го превръщат в електричество и така ще се хранят акумулаторите на влаковете. Новият ЖП транспорт ще може да развива до 80 км в час и да превозва до 120 пътници.

Дрехите, които носим също имат огромно влияние върху климата, дори по-голямо от авиационната индустрия. Така наречената бърза мода често се произвежда от евтини, не много издръжливи материали, които много бързо се

износват и хората ги изхвърлят. Съветът на един от радетелите за повече екологичност в модната индустрия Сара Дити:

"Ако ще си купувате нови дрехи, търсете органичен памук, рециклиран полиестер или влакна като лен и коноп. Съзнавам, че тези неща се продават и на по-висока цена, разбира се."

Ако е възможно, не си купувайте нови дрехи, а тези които са ви омръзнали разменете с приятели, скъсаните или износени се опитайте да преобразите или оправите, съветва Кристин Форсайт - шивачка.

"Да, отнема време, но то е полезно, защото шиенето е почти като медитация. Изключваш се от останалия свят и се концентрираш върху шиенето. А накрая произвеждаш нещо красиво, полезно или и двете."

Според Лин Рамсботъм от благотворителна организация, която събира изхвърлени облекла и ги поправя и разпределя за нуждаещи се, колкото повече удължавате живота на дрехите си, толкова повече намалявате въглеродния им отпечатък на планетата.

"Като потребител най-доброто, което можете да направите е да купувате по-малко и по-разумно. Мислете, когато пазарувате и удължавайте живота на дрехите колкото е възможно. Да го удължите дори само с девет месеца, пак драстично намалявате въглеродния им отпечатък. А това изобщо не е трудно."

А има хора, които вече напълно са променили начина си на мислене и живот и боклукът им за месец може да се побере в един единствен буркан! Андер Забала е лондончанин, част от набиращото популярност движение „Нулев отпадък“. Целта им е да премахнат от живота си всички пластмасови опаковки и тези, които не могат да се рециклират. Като всяка промяна, и неговата не е била никак лесна.

"Първите две седмици бях стресиран до смърт, имаше толкова много информация. Но започнах да преценявам какво мога да направя и какво не, защото не можеш да промениш начина си на пазаруване за ден. Но се прирастих. Уж започнах пробно за седмица, после продължих до месец, а след два месеца осъзнах, че вече нямам нужда от кош за боклук, защото няма какво да изхвърлям в него."

Потребителите от движението си запазват онлайн посещение от камионче, което някога е било използвано за доставки на мляко. Но днес Шона го използва, за да обикаля домовете и да пълни контейнерите на клиентите с леща, паста, зехтин, шампоан и препарат за миене на съдове. Към 2030 година пазарът на подобни непакетирани продукти ще достигне 1 милиард и 200 милиона евро в ЕС, сочат прогнозите на „Нулев отпадък Европа“.

Андер Забала е убеден, че ако повече хора имат достъп до продукти без опаковки, ефектът върху природата ще е поразителен.

"Да рециклираш е добре, но да пълниш отново и да използваш отново нещо е много по-добре. И смятам, че трябва да поискаме от хората, от които зависи това, да направят отдели без пластмаса в супермаркетите, така че мнозинството от хората да имат достъп. В крайна сметка всичко зависи от човека, затова

отидете при управляващите, при депутатите и поискайте отдели без пластмаса в магазините."

И както се казва в известната поговорка, ако си помогнем сами, и Природата ще ни удари едно рамо.

Учени откриха океански бактерии, които ядат и съответно разграждат дизелово гориво и петрол. Миниатюрните същества с изключително трудно за произнасяне име, се срещат в най-дълбоките части на океаните като Марианската падина и край бреговете на Канада в Северния ледовит океан. Учените напълнили бутилки с кал от дъното на океана, изкуствена морска вода и дизел или суров петрол. След няколко седмици установили, че теглото на бутилките е намаляло и вътре не се откриват следи от горива.

"Бактериите поглъщат въглеродородни молекули, които се съдържат в суровия петрол и природния газ. Новооткритите видове използват въглеродорода като източник на енергия. Те живеят в твърди, дълбоководни седименти, до две хиляди метра под повърхността, защото под океанското дъно има огромни резервоари с въглеродородни газове."

Климатичните промени водят до все по-продължителни периоди без лед, а индустриалната дейност на хората в океаните се увеличава и е важно да разберем как океанския микробиом реагира, когато има петролен разлив, обяснява Харис Мърфи от екипа. Откритието на ядащите горива бактерии е ключово за опазване на океаните чисти, подчертава той.

А компания в Индонезия връща хранителните отпадъци в системата като с помощта на ларви от Черната муха войник ги превръща във висококачествен фураж за добитък. Компанията събира органични отпадъци от фабрики за храна или напитки, от традиционните пазари, както и от хотели. След това ларвите на мухите преработват отпадъците в протеин, като процесът е изключително бърз. Ларвите на Черната муха войник могат да погълнат за ден четири пъти колкото собственото си тегло и така, ако преди са били необходими два месеца за преработката на органичните отпадъци, сега това става за два дни, отбелязва Лабде.

"Основното предизвикателство е, че отглеждаме добитък и се опитваме да култивираме нещо ново, нещо съвсем младо от гледна точка на науката. Няма много познания в областта, нито информация в медиите. Затова ни предстои доста работа да установим най-добрата практика."

Употребата на насекоми за преработка на отпадъци, може да реши два ключови проблема за хранителната индустрия, свързани с липса на достатъчно протеини за населението и неустойчивите методи за производство на храни.